

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

April

Årgang 70 , Nr. 4

1985

I kapitelsalen mellem de klippede træer i billedets baggrund, er det planen at sætte en mindeste for Frederik II i 1986. Når frosten går af jorden, vil Nationalmuseet foretage en prøvegravning, inden tilladelser gives.

Ved Soranerfrokosten i maj taler afdelingsleder ved National Museet *Erik Skov* (S 46), om Sorø kirke og kapitelsalen.

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03)* 41 11 22

Nyt tøj til bilen

ALTIKA

Autokonfektion
Blegdamsvej 28
2200 København N
(01) 39 64 41

Poul & Bent Henningsen
(1939)

**H. C. Bjødstrup
Jensen**

Urmager & Optiker

St. Kongensgade 32
1264 København K
Telf. 15 18 21

Grundlagt 1821

Sorø Akademi
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med

Pindstrup Mosebrug A/S

Pindstrup
8580 Ryomgård
Telefon (06) 39 61 00

**SAAB
DACIA**

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELE

Automobiler
STENLØSE
Tlf (02) 17 00 72

LYNGE & SØN A/S

INTERNATIONALT ANTIKVARIAT

SILKEGADE 11 - DK
1103 KØBENHAVN K.
TELEFON (01) 15 53 55

F. Ohrt og hans oversættelse af Kalevala *af lektor Jan Nielsen*

Kalevala, det finske nationalepos, fylder i 1985 150 år. Det blev sammenføjet af lægen og filologen Elias Lönnrot på basis af folkedigte, som han havde indsamlet på rejser i Østfinland, Ingermanland og Karelen. Lönnrot fremlagde sin kompilation i en bog, der udkom i 1835, men som snart fulgtes af en ny, anden udgave i 1849.

I Finland er det særlig byen Turku – eller Åbo – der vil mindes Kalevalas tilblivelse, og det er der en bestemt grund til. Det var nemlig her interessen for finsk folkedigtning var stærk blandt de unge romantiske patrioter, der i årene efter 1810 mødtes med det formål at skabe en ny, national identitet for Finland. En af disse unge var netop Elias Lönnrot.

Interessen for folkedigtning var ikke opstået i Finland. Den kom fra Johann Gottfried Herder, hvis skrifter blev læst med begejstring i Finland. En stærk støtte havde denne interesse fået af Rasmus Rask, der selv besøgte Åbo 1818 i forbindelse med Stockholmsopholdet og »den lange rejse«. Rask henviser i sin Angelsaksiske Sproglære, trykt i Stockholm 1817, til den finske nationalpoesi.

Der er et vist slægtskab mellem Homers Iliade og Odysse på den ene side og Lönnrots Kalevala på den anden således forstået, at Lönnrot ved udformningen af sit epos brugte de græske værker som model.

Men Kalevala er enestående i verdenslitteraturen derved at Lönnrots først indsamlede kilder, hans notater og første udkast til det endelige værk alle er bevaret. Derved er folklorister i stand til at følge digtets tilblivelsesproces langt nøjere end tilfældet er med de to græske digte. Et indtrængende studium af Kalevala kan også give indtryk af forholdet mellem mundtlig digtning og skreven litteratur, et forhold, det nok kan have interesse at få belyst, men som det f.eks. ved hjælp af Homers digte er svært at få klarhed over.

Rasmus Rask er ikke den eneste danske, der har haft interesse for finnernes

sprog og nationale poesi; men det er ikke meningen her at nævne alle for hvem finsk sprog og poesi har betydet noget. I stedet vil jeg gerne henlede opmærksomheden på een, for hvem forståelsen af Finland og af hvad det er at være finsk har været en hjertesag.

Det er *Ferdinand Ohrt*.

F. Ohrt var født på godset Sandbjerg i Sundeved 1873. Begge hans forældre var af sønderjysk æt. Han var stolt af at kunne sige om sig selv at han nedstammede fra den Stine Svendsdatter, der i året 1639 fandt det runeløse guldhorn.

Det er vigtigt at fremhæve Ohrts tilknytning til Sønderjylland, for den prægede undertiden hans synspunkter, når han arbejdede med et fremmed stof. Han så f.eks. nationalitetskampen mellem finsk og russisk som en gentagelse af den dansk-tyske modsætning blot i større målestok. F. Ohrt studerede theologi og blev cand. theol. 1898. Allerede 1902 kom han som adjunkt tilbage til Sorø lærde Skole og Opdragelsesanstalt, hvorfra han i 1892 var blevet student.

Hans tid som lærer i Sorø blev dog kun kort, for allerede 1914 tvang eftervirkningerne efter en tuberkulose ham til at søge sin afsked fra lærerembedet.

F. Ohrt arbejdede med finsk allerede i sit første studenterår inspireret af Vilh. Thomsen.

Disse studier blev fortsat og uddybet efter at Ohrt var kommet tilbage til Sorø som lærer; selv sygdomsperioden brugte han til at dygtiggøre sig, således at et ophold på et finsk sanatorium 1905 f.eks. betød, at han erhvervede sig et praktisk kendskab til det talte finsk. I året 1906 kunne F. Ohrt udsende en lille afhandling Ritvala Helg, der handler om en finsk forårsfest, hvorved der synges mærkelige sange. Han er i stand til at vise, at to af disse sange stammer fra en skandinavisk kilde, mens den tredie er digtet i Sydvestfinland efter år 1300. (*fortsættes side 53*)

Det Lyngbeckske Soranerlegat

Af fundatsens bestemmelser fremgår det, at legatets formål er: at hjælpe særligt lovende, *ugifte* elever, der er udgået fra skolen med en eksamen, til en videre uddannelse, idet det forudsættes, at de ikke uden økonomisk hjælp vil kunne gennemføre denne på tilfredsstillende måde.

Fader- eller forældreløse er fortrinsberettigede.

Legatportioner uddeles ved skolens eksamensafslutning, og det er tanken at yde økonomisk hjælp under hele uddannelsen.

For at sikre sig fortsættelse af legatet skal modtageren én gang årligt fremsende fornyet ansøgning, vedlagt en beretning om uddannelsesforløbet og budget og studieplan for det kommende studieår.

NB. Bestyrelsen skal afbryde tildeling af legatet, hvis en legatnyder indgår ægteskab.

Ansøgning, hvortil blanketter fås ved henvendelse til Sorø Akademis rektorkontor, vedlagt frankeret svarkuvert i A5 format, skal være rektor i hænde inden 1. maj 1984.

Erling Kristensen

Indkaldelse til generalforsamling

mandag den 22. april 1985 kl. 19,30 på TRE FALKE, Falkonercentret, Falkoneralle 9, København F.

Soransk Samfund holder ordinær generalforsamling på ovennævnte sted med følgende dagsorden:

- 1) Valg af dirigent.
- 2) Beretning om 1984.
- 3) Fremlæggelse af regnskab for 1984 for Soransk Samfund, Soranerbladet og de under Soransk Samfund hørende fonds.
- 4) Budget for 1985.
- 5) Behandling af indkomne forslag fra medlemmerne i henhold til vedtægterne § 5, stk. 2 (De gældende vedtægter findes i SB april 1983).
- 6) Valg af medlemmer til bestyrelsen.

Efter tur afgår Finn Harlang, Erling Kristensen og Frantz von Jessen, der alle kan genvælges.

- 7) Valg af revisor.
- 8) Eventuelt.

Efter generalforsamlingen er Soransk Samfund vært ved to stykker smørrebrød, øl, snaps og kaffe. Der er ikke indbudt nogen taler, så der bliver tid til at hygge sig med gamle kammerater.

Ib. Juul

SORANSK SAMFUND

Regnskaber 1984

Indtægter:

Indgåede kontingenter		108.465,31
Salg af biografier		3.516,00
Salg af nåle		100,00
Renter af obligationer	65.144,59	
-købsrenter og renteoplæg	<u>- 3.538,88</u>	61.605,71
renter af bankindeståender		<u>564,70</u>
		174.251,72

Gaver og tilskud:

Gaver til Soranerbladet	16.852,36	
Jubilæumsfonden (1983)	<u>1.040,00</u>	17.892,36
Bidrag til Holberg-bogen	60.687,31	
modregnet i udgifter	<u>60.687,31</u>	<u>0</u>
		192.144,08

Udgifter:

Soranerbladets drift iflg regnskab.		70.393,64
Arsfesten 1984:		
Udgifter	39.114,63	
Indtægter	<u>26.535,00</u>	12.579,63
Generalforsamling og møder		7.603,50
Gaver, blomster etc.		1.273,00
EDB udgifter		10.418,80
Porto og gebyrer		7.887,50
Revision, (samfund, blad og legater .	7.700,00	
moms	<u>1.694,00</u>	9.394,00
Tryksager		400,44
Rus-festen 1983	1.000,00	
Cricket 1984	537,84	
Jydsk afdeling	1.500,00	
Fyenssk afdeling	1.500,00	
Køb af Sorø bogen	<u>660,00</u>	<u>5.197,84</u>
		<u>125.148,35</u>
		66.995,73
Holberg-bogen		
Udgifter	158.453,55	
- medlemsbidrag og salg	<u>- 65.887,31</u>	92.566,24
Fr. d. II.		
afholdte udgifter i 1984		<u>33.997,66</u>
		<u>-126.563,90</u>
Kapitalforbrug 1984		59.568,17
		=====

S O R A N S K S A M F U N D

Regnskab 1984

Status pr 31. December 1984:

Aktiver:

Kassebeholdning	1.419,00	
Privatbanken, kto 462.500	6.800,74	
Postgiro 4001710	10.413,48	
Postgiro 3271307	5.102,44	
Tilgodehavende	<u>780,00</u>	24.515,66
Soranerbladet, mellemregning		10.009,76
Obligationsbeholdning:		
Forenede kreditforeninger 2018 12% 500.000	430.000,00	
do 2004 12% 50.000	43.875,00	
do 2021 12% 50.000	<u>36.000,00</u>	<u>509.875,00</u>
Aktiver ialt		<u>544.400,42</u> =====

Passiver:

Revision 1984 9.394,00

Egenkapital:

Dispositionsfond	170.000,00	
Gavefond	108.798,80	
Kapitalkonto:		
saldo 1/1	284.228,30	
Forbrug i 1984	<u>-59.568,17</u>	224.660,13
Kursreguleringsfond		
saldo 1/1-1984	73.957,12	
kursregulering 1984	<u>-42.409,63</u>	<u>31.547,49</u>
		<u>535.006,42</u> =====
		544.400,42 =====

København, den 8.Marts 1985

FINN HARLANG

Foranstående regnskab har jeg revideret.

Dragør, den 8.Marts 1985

ERIK LÜDERS-THOMSEN
statsautoriseret revisor

S O R A N E R B L A D E T

Regnskab for 1984

Indtægter:

Annoncer	13.805,00	
moms	<u>3.036,90</u>	16.841,90
Bank/girorenter		64,08

Udgifter:

Trykning af bladet	58.310,00	
moms	<u>12.828,20</u>	71.138,20
Avisporto	11.803,90	
moms	2.521,94	
Udlandsporto	<u>4.798,30</u>	19.124,14
Porto og tryksager		<u>2.358,00</u>
		16.905,98 92.620,34

Tilskud:

Soranerbladets fond	5.320,72	
Soransk Samfund	<u>70.393,64</u>	<u>75.714,36</u>
		92.620,34 92.620,34
		=====

Status pr 31. December 1984

Aktiver:

Kassebeholdning	200,00	
Sparekassen SDS 86-00-2633	691,88	
Postgiro 8.11.08.59	5.894,06	
Annoncedebitorer	1.903,10	
Soranerbladets fond, tilskud 1984..	<u>5.320,72</u>	<u>14.009,76</u>
		=====

Passiver:

Forudbetalte annoncer		4.000,00
Soransk Samfund, mellemregning:		
saldi 1/1	2.979,50	
overførsler 1984	77.423,90	
tilskud for 1984	<u>- 70.393,64</u>	<u>10.009,76</u>
		14.009,76
		=====

Gaver til Soranerbladet i 1984, Kr: 16.852,36 er indtægtsført i Soransk Samfund.

København, den 8. Marts 1985

FINN HARLANG

Foranstående regnskab har jeg revideret.

Dragør, den 8. Marts 1985

ERIK LÜDERS-THOMSEN

SORANERBLADETS FOND
Regnskab for 1984

Indtægter:

Obligationsrenter	5.373,50
Bankrenter	314,89

Udgifter:

Depotgebyr		268,61
Renteregulering 1983		162,00
Overførsel af disponibel saldo 1/1 ..	62,94	
Overførsel til Soranerbladet.....		5.320,72
	5.751,33	5.751,33

Status pr 31. December 1984.

Disponible midler:

Privatbanken kto 467.536		5.320,72
reserveret Soranerbladet	- 5.320,72	0

Båndlagte midler:

Privatbanken kto 519.379/dep 2183.440		
kontant indestående		912,76
obligationer	<u>nom 72.100</u>	53.111,00

Legatkapital		54.023,76

København, den 8. Marts 1985

FINN HARLANG

Foranstående regnskab har jeg revideret

Dragør, den 8. Marts 1985

ERIK LÜDERS-THOMSEN
statsautoriseret revisor

**I 1984 er der indkommet som gaver
til Soraner-bladet ialt**

16.852,36 kr.

Soransk Samfunds bestyrelse og Soraner-bladets administrator og redaktør er meget taknemmelige for denne økonomiske støtte fra flere hundrede medlemmer, så mange, at den begrænsede spalteplads ikke tillader at trykke navnene, hvilket bedes undskyldt.

Hjertelig tak Red

SORANSK SAMFUND

De under Soransk Samfund administrerede legater

Regnskaber 1984

SORANSK SAMFUNDS UNDERSTØTTELSESFOND

Obligationsrenter	9.581,11	
Bankrenter	826,14	
Depotgebyr		479,05
Modtaget fra Jubilæumsfonden	1.980,00	
Henlagt til disponible midler	<u> </u>	<u>11.908,20</u>
	12.387,25	12.387,25
	=====	=====

Status pr 31. December 1984.

Disponible midler:		
Privatbanken kto 470.422	52.972,70	
Tilskud fra Jubilæumsfonden	<u>1.980,00</u>	54.952,70
Båndlagte midler:		
Privatbanken kto 520.822/dep 2206.830		
kontant indestående		3.517,25
obligationsbeholdning	<u>nom 107.200</u>	92.530,50
Udlånskonto		<u>84.363,12</u>
Legatkapital		235.363,57
		=====

Udlånskonto er i lighed med tidligere år optaget til pålydende, uanset lånenes alder. Aktivet bør nedskrives.

DE GAMLE SORANERES JUBILÆUMSFOND

Obligationsrenter		4.033,41
Bankrenter		141,36
Modtaget gave	2.739,13	
overført til legatkapital	<u>- 2.739,13</u>	
Depotafgift		216,70
Tilskud til Soransk Samfund	990,00	
Tilskud til Understøttelsesfonden..	<u>1.980,00</u>	2.970,00
Henlagt til disponible midler		<u>988,07</u>
	4.174,77	4.174,77
	=====	=====

Status pr 31. December 1984:

Disponible midler:		
Privatbanken, kto 487.774	6.320,66	
- årets tilskud	<u>- 2.970,00</u>	3.350,66
Båndlagte midler:		
Privatbanken kto 520.830/dep 2206.910		
kontant indestående		3.051,60
obligationsbeholdning	<u>nom 44.800</u>	38.397,00
Legatkapital		44.799,26
		=====

SORANSK SAMFUNDS 100 ÅRS JUBILÆUMSFOND herunder PHØNIX FONDEN

Obligationsrenter		36.506,67	
Aktieudbytte		65,40	
Bankrenter		666,31	
Depotgebyr			2.023,88
Uddelt 13 legater			13.000,00
Henlagt til disponible midler			<u>22.214,50</u>
		<u>37.238,38</u>	<u>37.238,38</u>
<u>Status pr 31. December 1984:</u>		<u>=====</u>	<u>=====</u>
Disponible midler:			
Privatbanken, kto 470.523			45.367,37
Båndlagte midler:			
Privatbanken, kto 520.911/dep 2207.720			
kontant indestående			895,15
obligationer	nom 316.000	279.467,00	
aktier	300	<u>2.310,00</u>	<u>281.777,00</u>
Legatkapital			<u><u>328.039,52</u></u>

STØTTEFONDEN FOR GAMLE SORANERES EFTERLADTE

Obligationsrenter		1.714,00	
Bankrenter		65,43	
Løtterigevinster		185,00	
Depotgebyr			115,63
Fornyelse af lodsedler			240,00
Henlagt til disponible midler			<u>1.608,80</u>
		<u>1.964,43</u>	<u>1.964,43</u>
<u>Status pr 31. December 1984:</u>		<u>=====</u>	<u>=====</u>
Disponible midler:			
Privatbanken kto 470.485.....			3.414,18
Båndlagte midler:			
Privatbanken kto 520.865/dep 2207.210			
kontant indestående			400,00
obligationsbeholdning	nom 25.050		<u>16.209,75</u>
Legatkapital			<u>20.023,93</u>

FRANTZ CHRISTOFFER BRUNS LEGAT

Obligationsrenter		5.948,34	
Pantebrevsrenter		2.227,06	
Bankrenter		293,94	
Depotgebyr			457,35
Henlagt til disponible midler			<u>8.011,99</u>
		<u>8.469,34</u>	<u>8.469,34</u>
<u>Status pr. 31. December 1984</u>		<u>=====</u>	<u>=====</u>
Disponible midler:			
Privatbanken, kto 470.469			20.754,20
Båndlagte midler:			
Privatbanken kto 520.849/dep 2207.050			
kontant indestående			1.534,48
obligationer	nom 55.000	50.987,50	
pantebrev fast ejendom ...	nom 22.871	<u>22.871,38</u>	<u>73.858,88</u>
Legatkapital			<u>96.147,56</u>

FORSTKANDIDAT G: HOFF HANSENS LEGAT

Obligationsrenter	1.470,25	
Bankrenter	41,69	
Depotgebyr		88,52
Uddelt 1 legat		1.500,00
Forbrug af disponible midler	76,58	
	<u>1.588,52</u>	<u>1.588,52</u>
<u>Status pr 31. December 1984.</u>	<u>=====</u>	<u>=====</u>
Disponible midler:		
Privatbanken kto 450.507		1.399,45
Båndlagte midler:		
Privatbanken kto 520.881/dep 2207.560		
kontant indestående		32,25
obligationsbeholdning	nom 19.100	<u>13.666,25</u>
Legatkapital		<u>15.097,95</u>
		<u>=====</u>

MØLLEEJER FR. JØRGENSEN OG HUSTRUS LEGAT

Obligationsrenter	262,00	
Bankrenter	4,10	
Depotgebyr		28,10
Uddelt 1 legat		250,00
Forbrug af disponible midler	12,00	
	<u>278,10</u>	<u>278,10</u>
<u>Status pr 31. December 1984:</u>	<u>=====</u>	<u>=====</u>
Disponible midler:		
Privatbanken, kto 470.493		277,91
Båndlagte midler:		
Privatbanken kto 520.873/dep 2207.840		
kontant indestående		17,88
obligationer	nom 5.000	<u>2.344,00</u>
Legatkapital		<u>2.639,79</u>
		<u>=====</u>

DIGTEREN CAND. JUR. AAGE KRARUP LINDS LEGAT

Obligationsrenter	14.065,31	
Aktieudbytter	5.880,00	
Salg af tegningsret	56.416,25	
overført til kapitalkonto	<u>- 56.416,25</u>	
Bankrenter	499,54	
Depotgebyr		1.060,84
Uddelt 2 legater		15.630,00
Henlagt til disponible midler		<u>3.754,01</u>
	<u>20.444,85</u>	<u>20.444,85</u>
<u>Status pr 31. December 1984.</u>	<u>=====</u>	<u>=====</u>
Disponible midler:		
Privatbanken kto 470.531		22.806,77
Båndlagte midler:		
Privatbanken kto 520.938/dep 2207.800		
kontant indestående		329,60
obligationer	nom 246.200	197.796,25
aktier	42.000	<u>149.100,00</u>
Legatkapital		<u>346.896,25</u>
		<u>370.032,62</u>
		<u>=====</u>

HANDELSSKOLEEJER VALDEMAR PETERSENS LEGAT

Obligationsrenter	1.396,69	
Bankrenter	28,23	
Depotgebyr		76,79
Uddelt 1 legat		1.000,00
Henlagt til disponible midler		348,13
	<u>1.424,92</u>	<u>1.424,92</u>
	=====	=====

Status pr 31. December 1984.

Disponible midler:		
Privatbanken kto 47o.477		2.4o5,18
Båndlagte midler:		
Privatbanken kto 52o.8o7/dep 22o7.13o		
kontant indestående		1o,19
obligationer	nom 14.8oo	<u>13.o23,25</u>
Legatkapital		<u>15.438,62</u>
		=====

INGEBJØRG OG POUL SUHR HENRIKSENS LEGAT

Obligationsrenter	1.000,00	
Bankrenter	38,43	
Depotgebyr		65,00
Uddelt 1 legat		1.000,00
Forbrug af disponibel kapital		<u>26,57</u>
	<u>1.065,00</u>	<u>1.065,00</u>
	=====	=====

Status pr 31. December 1984.

Disponible midler		
Privatbanken, kto 47o.515		1.o83,71
Båndlagte midler:		
Privatbanken kto 52o.9o3/dep 22o7.64o		
kontant indestående		431,38
obligationsbeholdning	nom 1o.0oo	<u>8.625,oo</u>
Legatkapital		<u>1o.14o,09</u>
		=====

Sorø, den 8.Marts 1985

KAREN JENSEN

Foranstående regnskaber har jeg revideret.

Dragør, den 8. Marts 1985

ERIK LÜDERS-THOMSEN
statsautoriseret revisor.

Ferdinand Ohrt (fortsat fra side 43)

Denne afhandling blev trykt i Aarskrift for Sorø Akademi 1905-06.

Ohrts hovedværk indenfor finsk er hans oversættelse og kommentar til Kalevala.

Denne bog udkom 1907, men allerede 1902 var de første 6 sange udkommet i Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning.

Det store to-bindsværk rummer størstedelen af Kalevala-digtene i dansk oversættelse; dertil slutter sig kommentarbindet, hvori Ohrt viser, at Kalevala-digtningen ikke er en urgammel finsk arv, men en proces, der har to udgangspunkter: mødet mellem estisk og tysk og mødet mellem vestfinsk og svensk.

Ved det første møde skabtes en lyrisk digtning, der bevægede sig fra Estland over Ingermanland til Østfinland og Karelen.

Ved det andet kom nordisk stof til Finland.

Ohrt støtter sig i sine kommentarer især til den finske forsker Kaarle Krohn; men han er ikke desto mindre meget selvstændig i sin stillingtagen. Hans interesse for Kalevalas tryllekvad vækker især opmærksomhed. De finske forskere havde indtil da oversat dem og ladet dem ligge.

Ohrt havde den glæde at se dette kommentarbind oversat til finsk 1909. I året 1907 var Ohrt blevet medlem af det finske litteraturselskab.

1921 blev han medlem af det 1919 stiftede Kalevala-selskab. Han har også været indbudt til at holde forelæsninger i Finland, dels om signaler, dels om Kalevala i Kalevala-selskabet.

For os Sorø-folk er det morsomt at tænke på, at F. Ohrts Kalevalastudier, som finnerne vurderer højt, foregik i et gråt hus i Alleen i Sorø. F. Ohrt boede nemlig tre steder i sin Sorø-tid. Mens han skrev sin Kalevala, boede han i det omtalte hus, der lå på hjørnet af Alleen og Fru Inges Vej.

Det kunne af ovenstående måske se ud som om F. Ohrt væsentligt beskæftiger sig med finsk. Det er dog ikke tilfældet. Han spillede i virkeligheden en betydelig rolle indenfor folkloren, selvom han på det be-

stemteste frabad sig at blive kaldt folklorist. Jeg er religionshistoriker, sagde han. Men det ville religionshistorikerne ikke rigtig gå med til, idet de sagde, at religionshistorien rakte ud over jødedom og kristendom; og det gjorde Ohrts interesser efter deres mening ikke.

I L. L. Hammerichs bibliografi over F. Ohrts arbejder nævnes der ikke mindre end 72 store og små skrifter; og så er denne liste endda ikke fuldstændig. Der mangler 7 trykte arbejder (blandt dem den vigtige afhandling »Vorbemerkungen« i bind IV af Vilh. Thomsens Samlede Afhandlinger, 1931, s. III-XII). Hertil kommer alt det utrykte materiale der findes i Dansk Folkemindesamling (21 grupper, der ikke er medtaget i den nævnte bibliografi).

Jeg vil gerne slutte disse betragtninger over F. Ohrt og Kalevala med to citater af Vilh. Grønbech. De er begge fra hans forelæsninger i året 1942, det første citat er fra 10. april, det andet fra 25. september. Det første lyder: »Jeg vil også gøre Dem opmærksom på F. Ohrt: Da signed Krist (1927) og Trylleord, fremmede og danske (1922). Trylleformler har for mig altid stået som et fuldstændigt kaos, men Ohrt har skaffet lys i det, så man kan skelne lag i det, der ligger forud for almuesamfundet, som ikke har ladet sig rive med af passionsfeberen, der trængte igennem i det 13. århundrede. Romantikerne elsker jo altid det med lidelse. – Det har Ohrt vist meget smukt, og jeg vil bede Dem have hans bøger i mente (det har jo interesse for kulturhistorikere og kirkehistorikere). – Ohrt er egentlig aldrig rigtig blevet anerkendt«.

Det andet citat stammer fra en forelæsning om moderne kultur, der bl.a. blev belyst med Dickens' forfatterskab. Det lyder således: »F. Ohrt var universitetet en god mand i al beskedenhed, han havde noget af det samme [nl. som Dickens, at »han kunne se«]. Altid havde han noget at fortælle, når han havde mødt nogen; og det var det, der gjorde, at han kunne finde noget i det, andre tog for kællingsnak«.

Disse ord af en sjælden fin forsker, der tillige var et varmt menneske, gjorde et dybt indtryk på mig, da jeg hørte dem. Jeg vidste ikke dengang, at F. Ohrt også hørte til dem, der havde noget at sige Vilh. Grønbech tak for. Men alt bliver jo klarere med årene, dels fordi årene skænker en rigere modenhed, dels fordi meget kommer for dagens lys, som man ikke før kendte til.

Mange år efter at jeg hørte Vilh. Grønbechs ord om F. Ohrt, læste jeg i hans bog *Da signed Krist – (1927)*, som han havde foræret bort, ordene: »Professor Grønbech med Tak for alt. Fra F. O.« (Ohrth havde sin egen ortografi). Nedenunder stod den tankevækkende sentens at læse: – »Gamle Trolde om Nordens Galder gol for sidste Gang«.

Det slog mig, da jeg læste dette, at F. Ohrts interesse for de mærkelige tryllekvad i Kalevala måske skyldes inspiration fra Vilh. Grønbech?

Måske var det Ohrts anerkendelse i Danmark, Vilh. Grønbech tænkte på, da han sagde, at han egentlig aldrig var »rigtig blevet anerkendt«?

I Finland er F. Ohrt højt estimeret, og det gælder til den dag idag, det har jeg professor Lauri Honkos ord for. Der er Ohrts skrifter, der vedrører Kalevala eller folklore også stadig at få.

Hvad kan være naturligere for os danske – og især da for os Sorø-folk – end at bruge Kalevala-året 1985 til at yde F. Ohrt den anerkendelse, han har så vel fortjent, men aldrig fået?

Ingemanns Informatik-hus

Akademiet har adskillige nybyggerier og renoveringer på programmet. Idrætshal, køkken, badeanstalt, dommerhus og informatik-lokaler m.m.

Man er langt fremme med at rejse de præfabrikerede spær-fag til Akademiets nye idrætshal. Byggeriet ventes tilendebragt i løbet af juli, så hallen kan tages i brug ved det nye skoleårs begyndelse.

Går man ind i Akademi-haven fra Søgade, tegner det kolossale træskelet sig i voldsom kontrast til de ærværdige træer og det omliggende, lave byggeri. Sagkundskaben forudsiger imidlertid, at den store bygnings indtryk vil blive mildnet betydeligt af alleens høje linde.

Hallen er forståeligt nok en mærkesag indenfor skolens planer vedrørende nybyggeri og renoveringer. Men man har også andre emner af interesse på programmet.

Køkkenet

Sidste år blev Akademiets køkkenforhold forbedret ved en modernisering af smørrebrødsrum og opvaskerum. Der har altid bestået et problem i forbindelse med ser-

verings-, op- og afdækning, som har været henvist til at foregå ved hjælp af en enkelt elevator.

For at lette presset ved den »flaskehals«, der konstant opstår her, når mad skal op til servering og brugt service ned til opvask, har man fået installeret et dobbelt og mere rummeligt system, der deler op-og-ned-funktionerne og kan tage rulleborde. Skolen vil hermed gerne nærme sig en serveringsform, der kombinerer det bedste fra kantinedrift med tilsvarende fordele fra systemet, kendt fra højskoler o.lign. steder, hvor man spiser seks-otte ved hvert bord, og serveringen går på skift.

Yderligere skal køkkenet nu have omgrupperet sit inventar med henblik på en lettere arbejdsgang. Større nyanskaffelser kommer ikke på tale. Den største og mest kostbare bliver en kæmpeemhætte, der kan fjerne den tunge madlugt, der altid har hængt over hovedbygningens indre.

Sidste etape med relationer til bespisningen omfatter en renovering af spisesalen. Man håber at kunne gennemføre projektet i indeværende finansår, men kan blive nødt til at udskyde det til 1986.

Salen ser i dag næsten ud som for henved 100 år siden. De ældste borde i heste-

skoform blev ganske vist skiftet ud i 1954 og erstattet med det 12-14 mands system, der bruges i dag. Man vil imidlertid gerne ned på 6-8 mands formater, som indbyder til andet og bedre samvær under måltidet.

Så skal spisesalen have ny belysning, som vil blive installeret i fuld overensstemmelse med de fredningsbestemmelser, der gælder for det smukke rums udsmykning. En ny gulvbelægning vil reducere rummets skarpe akustik til et rimeligt niveau.

Badeanstalten

Den efterhånden noget mørre badeanstalt i Akademihaven vil modtage en saltvandsindsprøjtning i form af en pontonbro. Denne er ankommet og ligger parat til søsætning. Eftersom et sådant anlæg kan tages på land om vinteren, skulle den være sikret betydelig længere levetid end en fast træbro på pæle.

Selv om badeanstalten i første række hører til Akademiets egne installationer, ligger den så frit tilgængeligt, at man fra skolens side betragter den som noget nær en offentlig facilitet. Den kan altså frit benyttes af byens borgere. Til gengæld håber skolen på deltagelse fra kommunens side for så vidt angår bl.a. vedligeholdelse.

Dommerhus

På Akademiets idrætsanlæg for enden af Søgade ligger et ældre træskur til redskaber. Det falder nu for aldersgrænsen og vil blive erstattet med et pynteligt træhus, der foruden plads til redskaber også vil rumme et dommerlokale i tilslutning til cricket-, fodbold- og atletikbanerne.

Skolen lægger stor vægt på at føre sine cricket-traditioner videre og håber i den forbindelse på samarbejde med lokale kræfter med tilsvarende interesser.

Ingemanns Hus

Sidste forhåndenværende punkt på Akademiets projektliste drejer sig om Ingemanns Hus, som snart har stået tomt i henvend en snes år. Der blev ofret en del penge på dets istandsættelse for ca. 15 år

siden, men nu skal det have en virkelig omgang og ind i undervisningsbilledet som »Informationshus«.

For øjeblikket har alt apparatur til AV-, EDB- og anden lignende kommunikationsteknik til huse i den gamle fyrbøderbolig vis-a-vis Ingemanns Hus. Sammesteds har tillige elevrådet lokale, SIC, redaktion, og skolen sanglokale. Øvrige musikalske aktiviteter har været midlertidigt henvist til Ingemanns Hus.

Fremtiden skulle gerne bringe al musik under samme tag i fyrmesterboligen og al info-teknik (!) over i genbohuset. Her starter man med renovering af kælder og stueetage, mens 1. sal »forsegles« indtil videre. Hen ad vejen skulle al undervisning i moderne informationsteknik med anvendelse af AV, video etc. gerne samles her under ét i gode, velindrettede lokalteter – formentlig helt i Ingemanns ånd.

Sorø og Omegns Avis, 6. marts 1985

Runde fødselsdage april 1985

1. Driftsleder Kurt Faber Hansen (f. 1935, R 52), Ellekildehavevej 7H, 3140 Ålsgårde.
1. Kommandør Olfert Fischer (f. 1925, S 43), Fasanvej 5, 2970 Hørsholm.
1. Civ. ing. Erik Vagn Jensen (f. 1915, R 31), Nodagervej 76, Pederstrup pr. 8560 Kolind.
1. Holger Erik Hornhøj Jepsen (f. 1935, '49), adresse ukendt.
1. Lektor, cand. mag. Carsten Vollquartz (f. 1905, S 24), Skovvej 9, 5700 Svendborg.
6. Fhv. skolehjemleder Dora Andersen (f. 1900, S 18), c/o Deichmann, Fyrrevej 9, Rårgleje pr. 3210 Vejby.
6. Fru Grethe Daniel Hansen (f. 1925, '42), P. O. Box 120, Torremolinos, Spanien.
6. Prlt., cand. jur. Knud Palslev (f. 1890, S08), Moltkesvej 32, st., 2000F.
7. Civ. ing. Carl Chr. Nybroe (f. 1915, R 32), Danmarksgade 2, 6500 Vojens.

Adresseændringer og reklamationer
rettes i Skandinavien
til det lokale postkontor.

2079

1771

00

LOUIS VICTOR A MATHIESEN

NYVEJ 12 B-1 TH
1851 KØBENHAVN V

8. Jørgen Valentin Ewald (f. 1935, R 52), Frederiksdalsvej 76D, 2830 Virum.
10. Bagermester John Jacobsen (f. 1935, R 51), Frederiksdalsvej 192, 2830 Virum.
11. Principal psykiatrist Terkild Vinding (f. 1915, S 33), s.k.a. Metropolitan Bordeaux Hospital, Nashville 8, Tennessee 37218, USA.
14. Skibsfører Helge G. Jørgensen (f. 1925, S 43), Rosenbakken 6, 3070 Snekkersten.
15. Dir., cand. jur. Eli Larsen (f. 1935, S 54), Ørnens kvarter 18B, 2620 Albertslund.
16. Sir Ove Arup (f. 1895, S 13), 6 Fitzroy Park, Highgate, London N6, GB.
21. Pelsdyravler Birger Rasmussen (f. 1910, '26), Skolegade 5, 9450 Halvrimmen.
21. Skuespiller Bent Thalmy (f. 1935, S 54), Fredensvej 69, 2630 Tåstrup.
24. Dir., konsul Tycho Meding (f. 1890, '06), Marskvej 14, 4700 Næstved.
24. Dir. Erik Seidenfaden (f. 1910, S 28), La Fondation Danois, 9 blvd. Jourdain, 7501 Paris, Frankrig.
27. Kontorchef, cand. jur. Jørgen Herold (f. 1925, S 43), Egernvej 1, 2000 F.
27. Skoleinspektør Steen Jørgensen (f. 1935, S 54), Klosterengen 51, 4000 Roskilde.

s.k.a.: sidste kendte adresse – ved nogen, hvor de pågældende er, bedes det venligst meddelt Soransk Samfunds kasserer.

MEDLEMSKONTINGENTET

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 90,- i 1984. For medlemmer fra og med årgang 1977 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 55,-. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse herom gives til:

Soransk Samfunds kasserer:

Direktor Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30
1302 København K.
Telefon (01) 13 86 66
Postgiro 4 00 17 10
Kontingent giro 3 27 13 07

Adresseændringer for Skandinavien

meddeles til det lokale postkontor, der lader besked gå videre til kassereren.

Betaling

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Finland og på Island fremsendes fortrykte girokort. Medlemmer bosat i det øvrige udland, bedes tilsende os en check trukket på en dansk bank og lydende på danske kroner (det koster ellers Samfundet d. kr. 30,00 at indløse en check). Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde uden yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND stiles til:

Formanden, borgmester Ib Juul
Herlev Rådhus, Bygaden 90
2730 Herlev
Telefon (02) 94 06 33

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
(03) 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Direktor Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 Kbh. K.
(01) 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri APS
Alleen 9, 4180 Sorø
(03) 63 05 75
